

Årsmelding 2019 for Rauma historielag

Innledning – året 2019 ble spesielt

Rauma historielag har framlagt 12 årsberetninger og er nå inne i sitt 13 virkeår. Det er tre store hendinger som kan sies å ha hatt stor betydning disse årene, utenom ulike aktiviteter og medlemsvekst. Det første og viktigste er etableringen 20. februar 2008, det andre er markeringen av lagets 10 års virke i november 2018, men kanskje det største og gledeligste så langt var da ordføreren, på vegne av juryen, den 27.11.2019 kunne meddele oss at Rauma historielag hadde blitt valgt som vinner av Rauma kommunes kulturpris for 2019. Dette var overraskende og derfor desto mer gledelig, og som bør gi inspirasjon til videre arbeid.

Styre og organisasjon

Siden årsmøtet 02.04.2019 har styret hatt denne sammensetning:

Leder: Arne S Lillehagen (lederfunksjonen på valg hvert år)

Nestleder: Ågot Alnes Orvik

Kasserer: Møyfrid Kavli Setnes (på valg)

Sekretær: Per Einar Langseth

Styremedlem: Rolf H Bjerkeli (på valg)

Varamedlemmer: Harald Krøvel, Guri Næss Krohn og Leif Malones (alle på valg hvert år i prioritert rekkefølge)

Andre tillitsvalgte – Skriftnemnd valgt for ett år:

Torgeir Næss

Britt Iren P Neergård

Hans P Gjerdset

John A Aasen

Ottar Rydjord

Revisor: Odd Ivar Røhmesmo (valgt for ett år)

Valgkomité (innstilt av styret): Eirik Hoem, Edmund Søvik, Ottar Rydjord og Tørris Haugan

Styrearbeidet

Foruten årsmøtet, som ble avholdt 2. april på Rauma Videregående skole, har styret avholdt 6 møter, som er på nivå med tidligere år. Det er behandlet 57 saker, som stort sett er på samme nivå som forrige år (47). I tillegg kommer henvendelser og kontakter med styremedlemmer og andre partnere, bl.a. en samling 28.11.2019 av historielagene i Romsdal, etter invitasjon fra Romsdalsmuseet, der årbøkene for 2019 i Romsdal ble presentert.

Styret og leder forestår den daglige drift av laget mellom årsmøtet og styremøter. Det er kontakter og samtaler mellom styremedlemmene, i tillegg til eksterne henvendelser og spørsmål, noe som er verdifullt og viktig.

Prosjektgruppa for bygdebok Rauma

Prosjektgruppa har i 2019 bestått av Rolf H. Bjerkeli (adm leder), Per Einar Langseth (sekr.og saksbehandler), Arvid Håkon Moe, Edmund Søvik, Inger Marie Bakke, Britt Iren Neergård og Arnfinn Kjelland (faglig leder/prosjektleder). Møtende varamedlem Harald Krøvel.

Prosjektgruppa har i 2019 hatt 5 egne møter og har i hovedsak arbeidet med et forprosjekt/skisseprosjekt på i alt 11 sider + vedlegg. Dokumentet er ført i pennen av Per Einar Langseth. I dokumentet antyder gruppa bl.a. omfang av arbeidet og skisserer mulige veier videre både mht. valg av bygdebokmodell, økonomi og samarbeidsparter. I den sammenheng avventes et dialogmøte med Rauma kommune.

I forbindelse med Forskningsdagene 2019 ble det avviklet samling på kulturhuset den 21.sept. i samarbeid med Høgskolen i Volda. Tema for dagen var Bygdebokarbeid. Arnfinn Kjelland orienterte om metoder og muligheter, mens Chris Nyborg fra NLI (Norsk lokalhistorisk institutt) tok for seg 3 ulike bygdebokmodeller. Ca 20 personer møtte.

Senere på høsten (19.nov.) ble det i samarbeid med Slekt og Data Rauma (Arvid H. Moe), arrangert motivasjonssamling for nåværende og ev. framtidige registratorer og korrekturlesere. Arnfinn Kjelland samt Eva Hjelen og Britt Iren Pedersen Neergård fra Slekt og data Molde bidrog.

Oppdatert status over transkribtører/korrekturlesere, samt omfang av utført og gjenstående arbeid, legges fram i eget vedlegg til forprosjekt/skisseprosjektdokumentet.

Arbeidsprogrammet 2019-2022

Mye av styrets arbeid og planer refererer seg til 13 punkter som finnes i det vedtatte arbeidsprogrammet for 2019 – 2022. Mange saker her vedvarer over lang tid, slik tilfellet er med Realskolebygget. Her er kommunen eier, og det er ikke framkommet noe nytt i denne saken etter fjorårets møte.

Historielaget har vært pådriver for at kommunen skulle utarbeide kulturminneplan. Denne ble framlagt til politisk behandling på slutten av året, og vedtatt. Rauma historielag hadde to medlemmer her, Ågot M Alnes Orvik og Arne Skiri, sammen med andre medlemmer fra frivillige lag. Vi vurderer muligheten for større fokus og gjennomslag for flere av våre prosjekter innenfor kulturminnevernet med denne planen, selv om vi må fortsette påtrykket vårt og vise samarbeidsvilje med kommune og andre aktører.

Medlemstall

Historielaget har høge ambisjoner om medlemsvekst, slik det kommer til uttrykk i arbeidsprogrammet. Økningen i 2019 må sies å ha vært tilfredsstillende, og var ved årsskiftet knapt 300 medlemmer. Vi må således sies å ha nådd våre mål om henimot 300 medlemmer. Vi tror at det å øke antall medlemmer er en viktig veg å gå for å oppnå større forståelse for viktigheten av arbeidet vårt, samt ivareta vår felles kulturarv.

Økonomi

Økonomiforvaltningen er tilfredsstillende og har styrket seg de seneste år. Etter styrets vurdering drives laget nøkternt med lave driftskostnader og uten honorarer, hvor regnskap og kontantbeholdning er sikret på en tilfredsstillende måte. Det er videreført ordningen med momsfritak på boktrykking, hvilket betyr mye da denne kostnaden i særklasse er den største, og har økt en del de siste årene pga av flere sider og fargebilder. Styret har valgt ikke å verdsette restopplaget av årbøker fra tidligere år. Dette fordi restopplaget ikke er vurdert å være betydelig og verdiene er beskjedne. Vi er svært fornøyd med bokleverandør EKH og den service de yter overfor våre kontaktpersoner, Britt I og Ågot, som har lagt ned betydelig arbeid rundt årbokutgivelsen i tillegg til skriftnemnda.

Vi har ikke mottatt særlig støtte dette året ut over noe sponsorstøtte til utgivelse av årboka. Derimot ser vi muligheter til økt støtte og sponsing hvis vi hadde satt inn økte ressurser til dette. Anskaffelsen av et nytt administrasjonsverktøy, styre web, har vært nødvendig, og vi ser at dette verktøyet må brukes mer, noe som krever tid til opplæring. Styret har tilfredsstillende oversikt over restopplaget av årbøker, og søker ved anledninger å sette i verk tiltak for å redusere dette ved bl.a. reduserte priser.

Arrangementer og aktiviteter for øvrig. Lansering av årboka 2019

Tradisjonelt har historielaget hvert år søkt å arrangere møter og kåserier, noen ganger i forbindelse med årboklansering og årsmøte. Slik også dette år. I anledning årsmøtet for 2019 som ble avholdt 02.04 på RVS, hadde vi invitert førstekonservator og nestleder på Romsdalsmuseet, Mads Langnes, til å holde et foredrag om regionmuseets formål, oppgaver og organisering. Han holdt et interessant og engasjerende innlegg, som også inneholdt tanker og refleksjoner om samarbeid og framtid. Knappt 40 personer var til stede, hvor det også ble gitt anledning til dialog. Under selve årsmøtet ble Arne Skiri takket av etter å ha vært sekretær i styret i 6 år.

13 juli arrangerte historielaget kulturminnevandring ved Grytten kirke, hvor tema var bygningsvern av gamle, fredede kirker og de krav og vansker som her gjelder. Firma Br. Honningdal fra Tresfjord fortalte om det krevende arbeidet og kravet om samspill med fagfolk fra Riksantikvaren. Avslutningsvis holdt Sølvi Heggem Lundin og Per Einar Langseth interessante innlegg om kirkas lange historie. De vel 40 frammøtte fikk en trivelig sommerkveld med påfyll fra vår lokale historie.

21.09 arrangerte prosjektgruppa i historielaget et temamøte på kulturhuset i anledning «Forskningsdagene», hvor Høgskolen i Volda bidrog. Det var foredrag ved dosent Arnfinn Kjelland og seniorrådgiver Chris Nyborg fra Norsk lokalhistorisk institutt. Foredragene rettet seg mot «bygdebøker» og utviklingstrekk her.

17.11 hadde historielaget tillyst arrangement på Grand hotel hvor årets årbok skulle lanseres. I forkant av lanseringen hadde historielaget invitert «værprofet» Ivar Hol fra Fræna til å kåsere om værtegn etter måne, primstav og andre værtegn. I tillegg til oppmøte av lokalavisa og dekning her, var det mange frammøtte.

Avslutningsvis fortalte Torgeir Næss fra årets årbok, som er den største i omfang historielaget har utgitt hva gjelder antall sider og fargebilder.

Torgeir Næss sammen med flere fra historielaget var også tilstede på en samling i regi av Romsdalsmuseet, der årbøker fra Romsdal ble presentert. Overraskende få tilhørere hadde møtt opp.

Utdeling av Rauma kommunes kulturpris 2019 til Rauma historielag

Dette ble naturlig nok en minnerik kveld for historielaget og de involverte. Fra historielaget ønsket vi å ha med aktører fra kulturminnesektoren for å benytte anledningen til oppmerksomhet om vårt formål og arbeid. Historielaget hadde således invitert direktør Simen Bjørgen fra kulturminnefondet og konservator Kenneth Staurset Fåne fra Romsdalsmuseet. Disse holdt kåseri/innlegg om hhv «Kulturminnefondet – statlig tilskuddsordning for private eiere» og «Jakten på lokalhistoriske godbiter i Romsdal»

I tillegg deltok leder og nestleder med tale og kåseri.

Prisen ble delt ut av ordfører Yvonne Wold, og med kultursjefen som programleder. Det musikalske innslaget var ved Frode Bredeli Aarsbog.

Arrangementet samlet vel 100 frammøtte og ble avsluttet med en middag for mange av historielagets tillitsvalgte. Disse var invitert av kommunen.

Medier og samarbeid

Rauma historielag har vært operativ på sosiale medier med egen web-side og FB konto. Det kan late til at antallet som viser våre sider oppmerksomhet, er økende og antall «liker- klikk» det samme. Da bruken av sosiale medier må antas å øke i omfang framover, og laget samtidig ønsker å nå ut til flere, vil dette bli et tema som styret må ha fokus på. Stor takk til Ågot som er vår «redaktør» og «operatør». Historielaget har dette året opprettet stadig flere kontakter mot aktører innenfor kulturminnefeltet, og vi tror dette er viktig for å utvide kunnskapen om dette viktige feltet, samtidig som det gir inspirasjon og motivasjon til tillitsvalgte og medlemmer.

Takk til bidragsyttere og medlemmer

Styret vil gi uttrykk for tilfredshet med det arbeidet mange medlemmer av historielaget utfører, og særlig de som på ulikt vis innehar tillitsverv eller er bidragsyttere som artikkelforfattere eller kilde-registratorer. Styret vil særlig framheve Arnfinn Kjelland, som på sin fritid har bidratt med arbeid og veiledning vedr bygdebok/bosettingshistorie, og så langt har vært til uvurderlig nytte og inspirasjon. Vi ser stadig økt oppslutning og interesse for det store feltet kulturminnearbeid i ulike sammenhenger, og vi tror dette kan bidra til større opplevelser for mange knyttet til fritid og reiseliv. Derfor tror jeg vi har en god sak som kan tale til vår favør hvis det informeres og samarbeides mer bevisst og målrettet. Vi avventer med spenning og forventning det videre arbeidet med kulturminneplanen, som kommunen nå har vedtatt. Historielaget vil melde seg til tjeneste og har store forventninger til kommunens oppfølging og engasjement.

Åndalsnes, 31.12.2019/14.02.2020

Styret